

Na Znojemsku vzniká nová kolonie sysla obecného. Vzácní savci našli domov u Božic

15.7.2024 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Na bývalém letišti mezi obcemi Božice a Borotice na jižní Moravě vzniká nová populace kriticky ohroženého sysla obecného. Prvních 147 syslů bylo dovezeno loni ze Slovenska, v tomto roce se kolonie rozrůstá o další zvířata. V minulých dnech tu bylo vypuštěno 18 zvířat ze záchranného chovu v Zoo Brno a poslední skupinka 14 syslů byla dnes dovezena z blízké Miroslavi, z jihomoravské kolonie syslů, které se v současnosti daří. Cílem je vytvořit novou, stabilní a životaschopnou populaci na jižní Moravě.

„Sysli odnepaměti byli součástí naší krajiny, kvůli lidské činnosti a změně krajiny ale málem vymřeli. Ministerstvo životního prostředí proto podporuje jejich návrat do krajiny. Jsem moc rád, že na jižní Moravě vzniká nová kolonie. K 165 syslům, kteří tu byli vloni i letos vypuštěni, dnes přibýlo 14 z nedaleké Miroslavi. Dovezeným zvířatům se zde zatím daří a díky monitoringu víme, že populace má již i mláďata,“ uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)** s tím, že doufá, že syslové budou opět běžnou součástí naší krajiny.

„Zakládání nových syslích kolonií na předem vytipovaných územích je jednou z mnoha aktivit, které na záchranu tohoto kriticky ohroženého hlodavce provádíme jako součást záchranného programu. Ten běží od roku 2008 a zahrnuje také pravidelné sčítání zvířat, pastvu a kosení nebo odchovy zvířat v partnerských zoologických zahradách a záchranných stanicích. V loňském roce jsme vypouštěli sysly na několika místech – v Českém středohoří na Odolickém vrchu, na letišti ve Strakonicih a právě zde na Znojemsku,“ konstatuje **Lenka Čolobentičová, koordinátorka záchranného programu sysla obecného z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.**

„Díky příznivým okolnostem se v loňském roce podařilo zajistit zdroj syslů, pozemky i finance a zkoordinovat několik institucí a nadšených lidí. V létě tak mohli být přivezeni na předem připravenou lokalitu u Božic první sysli,“ vysvětluje koordinátorka akce **Kateřina Poledníková z ALKA Wildlife** a pokračuje: *„Sysli ke svému životu potřebují často sečené travnaté plochy. Pro novou populaci jsme proto vybrali lokalitu mezi obcemi Božice a Borotice na Znojemsku, která je pro nideální. Bývalé letiště se totiž díky péči obce Božice přeměnilo na pestrá květnatou louku stepního charakteru. Plocha se jen musela připravit pro samotné vypuštění zvířat.“* Jak se sysli na novou plochu vypouštějí, přibližuje **vedoucí zoolog organizace Lukáš Poledník:** *„Je to metoda tzv. „soft release“. Sysly se snažíme vypustit tak, aby se hned nerozprchli do okolí. Chystáme proto malé ohrádky a v nich připravíme umělé nory, seno a také něco k jídlu – slunečnici a ovoce. Ideální je, když se sysli postupně z ohrádky podhrabou a v blízkém okolí si začnou budovat první vlastní noru.“*

První sysli byli na lokalitu Božice-Borotice dovezeni vloni ze Slovenska, kde byli odchyceni z plochy určené pro novou výstavbu v blízkosti bratislavského letiště. Záchranný odchyt probíhal v červenci, 147 syslů mělo dostatek času se během léta na lokalitě zabydlet. První výsadek byl úspěšný, popisuje výsledky intenzivního sledování populace **Lukáš Poledník:** *„Sysli se na nové lokalitě chovají velmi nenápadně a plaše, proto je lze pozorovat vizuálně velmi těžko. Ale víme, že nově vybudované nory se nachází po celé sečené 15hektarové ploše. Z instalovaných fotopastí také víme, že některé samice již letos mají mláďata.“*

V letošním roce proto ke stávajícím syslům přibýli další, tentokrát ze záchranného chovu Zoo Brno. V brněnské zoologické zahradě probíhá jeden ze čtyř záchranných chovů syslů v České republice.

„Sysly odchováváme ve voliére umístěné v klidném zázemí zoo. Na odchovu syslů se podílíme od roku 2016. Náš chov je velmi úspěšný a jsme schopni poskytovat požadované množství syslů k vypuštění do přírody každý rok. Podařilo se nám tak již navrátit více než 100 jedinců sysla,“ vysvětluje **garant projektu za Zoo Brno Petr Šrámek**.

Druhá skupinka v letošním roce byla dnes dovezena z blízké Miroslavi. Jihomoravské kolonii syslů u Miroslavi se dlouhodobě velmi daří, a je tak možné část jedinců odebrat. Díky geneticky pestrému původu zakládajících jedinců se tak zvýší šance na vytvoření stabilní životaschopné populace.

Sysel obecný je kriticky ohrožený druh. Přitom ještě v padesátých letech minulého století byl označován za „polního škůdce“. Sysli však ztratili prostředí, ve kterém by mohli žít, a to především kvůli změnám v zemědělské krajině a způsobu, jak se v ní hospodaří. Chybí pestrost, malá políčka, polní cesty, meze i pastviny. Záchrana posledních kolonií syslů stojí proto mnoho úsilí, bez aktivní ochrany a podpory mohou i poslední populace rychle vymizet. V České republice sysli přežívají na posledních asi 40 lokalitách. Počet syslů se k loňskému roku odhaduje přibližně na 6 000 jedinců.

Poděkování za péči o lokalitu Božice-Borotice patří obci Božice, za organizační pomoc a podporu také Krajskému úřadu Jihomoravského kraje. Vypouštění syslů, péče o ně a následný monitoring je zajištěno díky finančním prostředkům Ministerstva životního prostředí, AOPK ČR i projektu LIFE Sysel (LIFE Ochrana sysla pasienkového (*Spermophilus citellus*)).

„Záchranné programy pomáhají v naší krajině udržet vzácné druhy rostlin a živočichů. Zároveň ale nepomáhají jen těm druhům, pro které se připravují – například udržování krajiny, aby nezarůstala, neprospívá jen syslům, ale řadě dalších druhů rostlin a hmyzu. Záchranných programů nyní běží již třináct, díky nim se z naší přírody nevytratil třeba hvozdík písečný český, daří se zvyšovat počty či užovek stromových. Nyní připravujeme další, evropský projekt PROSPECTIVE LIFE nám umožní věnovat péči širšímu spektru ohrožených druhů včetně volně žijících opylovačů,“ dodává **František Pelc, ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny ČR**, která záchranné programy realizuje.

Kontakty pro média: Kateřina Poledníková, ALKA Wildlife e-mail:

katerina.polednikova@alkawildlife.eu, tel: 606 598 903 **Karolína Šulová, tisková mluvčí Agentury ochrany přírody a krajiny ČR** e-mail: karolina.sulova@nature.cz, tel: 724 102 406 **Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP** tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058 e-mail: tiskove@mzp.cz

https://www.mzp.cz/cz/news_20240715_Na-Znojemsku-vznika-nova-kolonie-sysla-obecneho-Vzacni-sa-vci-nasli-domov-u-Bozic